

**Sprawozdanie
z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Czernicy w 2013 r.**

Spis treści:

I. Plan i wykonanie budżetu GOPS za 2013 r. – tabela.....	3
II. Część opisowa do wykonania zadań statutowych GOPS.....	5
▪ Zadania realizowane przez GOPS w Czernicy.....	5
▪ Programy i projekty realizowane ze środków zewnętrznych, pozyskanych.....	5
▪ Budżet GOPS w 2013 r.....	6
▪ Decyzje administracyjne wydane przez ośrodek.....	7
▪ Liczba osób i rodzin korzystających z poszczególnych zadań.....	7
1. Pomoc społeczna.....	8
1.1 Zasiłki i pomoc w naturze.....	8
1.2 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.....	9
1.3 Domy Pomocy Społecznej.....	10
1.4 Powody przyznania pomocy społecznej	10
1.5 Praca socjalna.....	11
2. Dodatki mieszkaniowe.....	12
3. Świadczenia rodzinne.....	12
4. Fundusz alimentacyjny.....	13
5. Składki na ubezpieczenie zdrowotne.....	14
6. Pomoc materialna dla uczniów.....	14
7. Ustalanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej	15
8. Rodziny zastępcze.....	14
9. Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	15
10. Wspieranie rodziny.....	16
III. Inne zadania realizowane przez GOPS w 2013 r.	17
1. Realizacja rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.....	17
2. Organizacja i koordynowanie działania Punktu poradnictwa psychologicznego i prawnego.....	17
IV. Programy i projekty realizowane z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i innych źródeł zewnętrznych	19
V. Programy, projekty oraz inne działania środowiskowe podejmowane w 2013 r.	21

II. CZĘŚĆ OPISOWA DO WYKONANIA ZADAŃ STATUTOWYCH OŚRODKA

▪ Zadania realizowane przez GOPS w Czernicy

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czernicy jest jednostką organizacyjną gminy powołaną do realizacji zadań własnych i zadań zleconych gminie z zakresu pomocy społecznej. Oprócz zadań pomocy społecznej realizujemy również inne zadania z zakresu zabezpieczenia społecznego, które sukcesywnie przekazywane są do realizacji Ośrodka.

Od 2008r. tj. z chwilą pojawienia się możliwości ubiegania o środki Unii Europejskiej GOPS w Czernicy pozyskuje środki i realizuje projekty, których celem jest aktywizacja społeczna i zawodowa osób korzystających z pomocy społecznej naszego ośrodka.

Pracownicy ośrodka podejmują również szereg działań środowiskowych mających na celu integrację i aktywizację określonych grup społecznych; dzieci, młodzieży, osób po 50 roku życia. Nasze działania skierowane są też na rozwój wolontariatu w Gminie Czernica. Od 2010 roku rozpowszechniamy w gminie Wolontariat Europejski (wolontariusze z Rosji, Hiszpanii), oraz wolontariat gminny (młodzież z terenu gminy).

Poza zadaniami wynikającymi z ustawy o pomocy społecznej w 2013 r. GOPS realizował również zadania nałożone na gminę, wynikające z innych ustaw, a w szczególności:

- 1) ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych,
- 2) ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeń rodzinnych,
- 3) ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- 4) ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty
- 5) ustawy z dnia 13 października 1998 r. systemie ubezpieczeń społecznych
- 6) ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych
- 7) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- 8) ustawy z dnia z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

▪ Programy i projekty realizowane z pozyskanych środków zewnętrznych

W 2013r. GOPS realizował projekty współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego i innych źródeł zewnętrznych:

- 1) projekt systemowy ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 „Aktywni – potrzebni”, - V edycja (realizowany od 2008 roku)
- 2) program Młodzież w działaniu. Akcja 2 Wolontariat Europejski – III i IV edycja (realizowany od 2010 roku),
- 3) współfinansowany przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej „Resortowy program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2013 asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”.
- 4) rządowy program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”
- 5) program PEAD – przekazywanie żywności dla najuboższej ludności Unii Europejskiej

Tabela nr 1: Środki pozyskane przez GOPS na realizację programów i projektów.

Całkowita wartość programów i projektów	Środki pozyskane, zewnętrzne	Środki własne Gminy
450.451,57 zł	357.895,17	92.556,40

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej do realizacji powierzonych zadań zatrudnia pracowników na umowę o pracę: kierownik, główny księgowy, 6 pracowników socjalnych, w tym 2 etaty finansowane ze środków EFS z projektu „ Aktywni - potrzebni, 4 opiekunki środowiskowe, (3 etaty), 3 pracowników administracyjno – biurowych (pracownik ds. kadr i płac, organizacyjno-kancelaryjnych, pracownik ds. świadczeń oraz 2 pracowników zatrudnionych do realizacji świadczeń rodzinnych i świadczeń funduszu alimentacyjnego oraz pracownik obsługi –sprzątaczką. W ramach Resortowego program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2013 asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej GOPS zatrudniał asystenta rodziny. W 2013 roku ośrodek zatrudniał również 20 osób na umowę zlecenie, w tym 15 osób do wykonywania usług opiekuńczych i osoby zatrudnione na umowę zlecenie w związku z realizacją projektu systemowego w tym m.in. psycholog, doradca zawodowy, informatyk.

▪ **Budżet GOPS w 2013 r.**

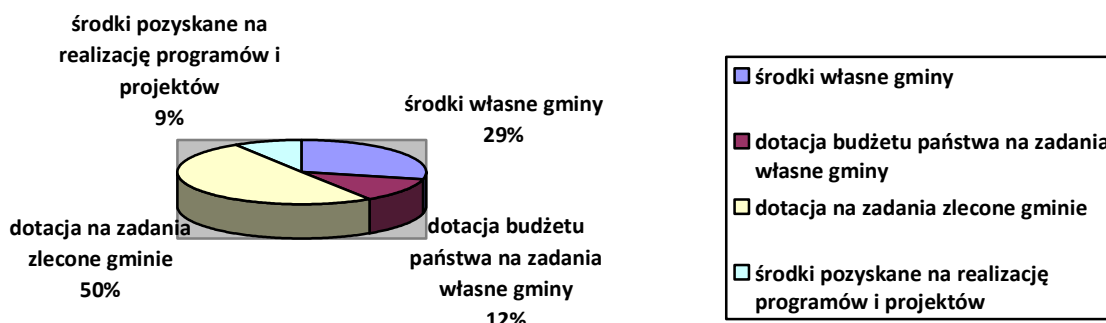
Środki na realizację zadań Ośrodka to: środki z budżetu gminy, środki budżetu państwa i środki EFS pozyskane na realizację programów i projektów.

Wydatki związane z wykonywaniem zadań w 2013 r. realizowanych przez GOPS w Czernicy wynoszą **ogółem 3.967.940,75 zł** z tego:

Tabela nr 2. Plan i wykonanie planu w 2013 r.

	Plan (zł)	Wykonanie (zł)
Ogółem	4.069.325,61	3967.940,75
w tym:		
– Środki własne gminy na realizację zadań własnych gminy	1.232.540,00	1.142.418,51
– Dotacje celowe z budżetu państwa na realizację zadań własnych gminy	491.543,00	489.541,70
– Dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zadań zleconych gminie	2.004.517,00	1.997.426,97
– Środki pozyskane na realizację programów i projektów z różnych źródeł zewnętrznych	340.725,61	338.553,57

Udział środków własnych gminy, dotacji celowych na zadania własne i zadania zlecone gminie oraz środki przeznaczone na realizację programów i projektów przedstawia poniższy wykres.

▪ **Decyzje administracyjne wydane przez ośrodek**

W 2013r. GOPS wydał 1 977 decyzji administracyjnych tj. o 662 decyzje więcej niż w 2012 r. Znaczny wzrost wydanych decyzji nastąpił w realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej.

Tabela nr 3 : Liczba decyzji wydanych w związku z realizacją poszczególnych zadań.

L.p	Decyzje wydane z zakresu w zakresie realizowanych zadań:	Liczba wydanych decyzji	
		2012r.	2013r.
	OGÓLEM	1 315	1 977
1.	Pomoc społeczna	562	932
2.	Świadczenia rodzinne	473	606
3.	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	68	59
4.	Postępowania wobec dłużników alimentacyjnych	41	43
5.	Dodatki mieszkaniowe	11	11
6.	Stypendia i zasiłki szkolne	111	239
7.	Składki na ubezpieczenia zdrowotne	28	20
8.	Składki na ubezpieczenia emerytalno-rentowe	6	53
9.	Prawa do świadczeń opieki zdrowotnej	15	14

W 2013 r. wydano 113 decyzji odmownych, w tym z pomocy społecznej 96, świadczeń rodzinnych 16 i 1 decyzja dot. stypendium szkolnego (co stanowi 5,72 % wszystkich wydanych decyzji). Odmowy przyznania świadczeń nie były spowodowane brakiem środków na świadczenie, ale wynikały z niespełnienia kryteriów ustawowych do przyznania świadczeń. Odwołania od decyzji GOPS wniosło 13 osób, z tego 3 decyzje organ odwoławczy przekazał do GOPS celem ponownego rozpatrzenia.

▪ **Liczba osób i rodzin korzystających z poszczególnych zadań**

W ośrodku pomocy społecznej mieszkańcy gminy mogą ubiegać się o świadczenia z pomocy społecznej oraz inne świadczenia z systemu zabezpieczenia społecznego. Liczbę osób korzystających z poszczególnych świadczeń przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 4 : Liczba osób i rodzin, którym decyzją przyznano świadczenia.

L.p	Rodzaj świadczeń	Liczba osób		Liczba rodzin	
		2012	2013	2012	2013
1.	pomoc społeczna	408	413	224	225
2.	świadczenia rodzinne	1.325	1.172	662	601
3.	fundusz alimentacyjny	83	73	55	51
4.	dodatki mieszkaniowe	7	7	7	7
5.	stypendia szkolne	98	113	45	60
6.	składki na ubezpieczenie zdrowotne	35	40	35	40
7.	składki na ubezpieczenie emerytalno – rentowe	4	24	4	24
8.	prawo do świadczeń opieki zdrowotnej	10	11	10	11
9.	wynagrodzenie dla opiekuna prawnego	1	1	1	1
10	klęska żywiołowa - podtopienia	x	13	x	13
11	wyłącznie praca socjalna – rodzin	60	42	26	78

1. POMOC SPOŁECZNA

Misją Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czernicy jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz umożliwienie im egzystencji w warunkach odpowiadających godności człowieka oraz tworzenie warunków sprzyjających życiowemu usamodzielnieniu się osób i rodzin i ich integracji ze środowiskiem.

Zadania z zakresu pomocy społecznej obejmują wsparcie osób i rodzin w postaci świadczeń pieniężnych, w postaci rzeczowej, osobom mającym trudności w samodzielnym funkcjonowaniu, zapewnienie pomocy w postaci usług opiekuńczych, pomocy instytucjonalnej dla osób wymagających całodobowej opieki i pielęgnacji w postaci skierowania do domu pomocy społecznej.

Zadania pracowników socjalnych obejmują również pracę socjalną, doradztwo, poradnictwo i interwencje kryzysowe. Pracownicy ośrodka zgodnie z ustawą o pomocy społecznej podejmują również działania środowiskowe, których celem jest integracja i aktywizacja społeczna i zawodowa. Najliczniejszą grupę korzystających z pomocy społecznej stanowią osoby samotne i samotnie gospodarujące, oraz rodziny z dziećmi, a w szczególności rodziny wielodzietne. Stąd też działania ośrodka skierowane są na integrację osób starszych, samotnych oraz aktywizację rodzin, w tym dzieci i młodzieży.

Tabela nr 5: Typy rodzin objętych pomocą społeczną

Wyszczególnienie	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach	
	2012	2013	2012	2013
Rodziny ogółem w tym:	254	267	699	676
– rodziny o liczbie osób 1	99	114	99	114
– rodziny z dziećmi ogółem	85	74	375	314
= w tym rodziny wielodzietne (3 i więcej)	33	27	187	146
– rodziny niepełne	41	34	123	101
– rodziny emerytów i rencistów	51	58	97	115

1.1 Zasiłki pomoc w naturze

W 2013 roku ze świadczeń pomocy społecznej korzystało ogółem 699 osób co przy liczbie 11.941 mieszkańców na dzień 31.12.2013r. - stanowi 5,85 % mieszkańców gminy korzystających z pomocy GOPS (w 2012r. - 6,11%) Z danych statystycznych ośrodka wynika, że ogólnie liczba osób korzystających z pomocy społecznej w ostatnich latach nieznacznie spada, ma tendencję wzrostową w przypadku wystąpienia zdarzeń losowych i klęsk żywiołowych takich jak powódź wichury, gradobicie, które naszej gminy nie omijają. W 2013r. na terenie gminy część mieszkańców poniosła szkody spowodowane podtopieniami budynków mieszkalnych i objęta była pomocą ze środków budżetu państwa. Środki te przeznaczone były na remont szkód powstałych w budynkach mieszkalnych.

Pomoc w postaci pieniężnej udzielana była w szczególności na dofinansowanie do kosztów zakupu opału, leków, dofinansowania do kosztów leczenia, na zakup odzieży, obuwia oraz na wydatki związane z utrzymaniem mieszkania i wyposażenie dzieci do szkoły. Pomoc pieniężna i pomoc w naturze (jak opał, żywność) finansowane są z budżetu gminy i dotacji państwa. W ramach wsparcia z pomocy społecznej osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji udzielane są zasiłki celowe, specjalne celowe, zasiłki okresowe i zasiłki stałe.

Tabela nr 6 : Świadczenia z pomocy społecznej finansowane z budżetu gminy i budżetu państwa.

Lp.	Rodzaj pomocy	Liczba osób, rodzin, którym decyzją przyzn. świadcz.		Kwota świadczeń	
		2012	2013	2012	2013
	Świadczenia pomocy społecznej				
1.	Zasiłki okresowe ogółem	95	114	146.752	178.743
	w tym: - środki własne	x	x	45.752	35.743
	- dotacja celowa z budżetu państwa	x	x	101.000	143.000
	w tym: - przyznane z powodu bezrobocia	75	83	114.090	140.068
	- długotrwałej choroby	6	14	3.888	9.100
	- niepełnosprawności	10	6	7.530	8.000
2.	Zasiłki celowe na pokrycie wyd. powstałych w wyniku zdarzenia losowego	1	0	13.000	0
3.	Zasiłki celowe w formie biletu kredytowanego	1	0	34	0
4.	Sprawienie pogrzebu	2	2	3.750	3.600
	w tym: osobom bezdomnym	2	0	3.750	0
4.	Zasiłki celowe i w naturze ogółem	78		48.094	
	w tym: specjalne zasiłki celowe	26	25	9.756	7.168
4.	Zasiłki stałe ogółem	32	34	121.925	151.547
	z tego : - dotacja	x	x	97.500	140.342
	- środki własne gminy	x	x	24.425	30.310
	w tym przyznany dla osoby :				
	- samotnie gospodarującej	29	29	112.389	140.342
	- pozostającej w rodzinie	3	5	9.526	11.205
1.	Wynagrodzenie należne opiekunowi z tyt. sprawowania opieki przyznane przez sąd	1	1	1.800	1.800
2.	Zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną – z powodu podtopień	x	13	0	35.600

Źródło: Dane statystyczne ośrodka

Zasiłki stałe są stałą formą pomocy i wypłacane są osobom, które nie nabyły uprawnień do świadczeń emerytalno-rentowych z systemu ubezpieczenia społecznego, posiadają ustalony umiarkowany lub znaczny stopień niepełnosprawności bądź wiek emerytalny i spełniają kryterium dochodowe uprawniające do korzystania z tej formy pomocy. W 2013r. liczba osób korzystających z tej formy pomocy zwiększyła się o 2 osoby.

1.2 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Świadczenie usług opiekuńczych jest zadaniem własnym gminy. Usługi opiekuńcze świadczone są dla osób, które ze względu na wiek lub stan zdrowia wymagają pomocy innych osób w codziennym funkcjonowaniu i są takiej pomocy pozbawione.

W 2013 r. z pomocy w postaci usług opiekuńczych korzystało ogółem 30 osób tj. o 5 osób więcej niż w 2012r. Osoby korzystające z tej formy pomocy w zależności od posiadanego własnego dochodu ponoszą częściową lub całkowitą odpłatność za świadczone usługi opiekuńcze, zgodnie z uchwałą Rady Gminy. Usługi opiekuńcze wykonują opiekunki zatrudnione na umowę o pracę i osoby zatrudnione przez GOPS na umowę zlecenie.

Tabela nr 7 : Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze – środki własne gminy.

Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych		Koszt usług opiekuńczych		Liczba godzin świadczonych usług		Wpływy z odpłatności osób korzystających z usług opiekuńczych w zł (dochody)	
2012r.	2013r.	2012r.	2013r.	2012r.	2013r.	2012r.	2013r.
25	30	113.767	163.421	8.586	9.431	23.608,46	20.568,66

Koszt 1 godziny usług opiekuńczych świadczonych przez GOPS w 2013 r. wyniósł 17,33 zł

1.3 Domy Pomocy Społecznej

Osoby, które wymagają całodobowej opieki i pielęgnacji i nie ma możliwości zapewnienia takiej pomocy przez rodzinę i gminę – kierowane są do domów pomocy społecznej. Umieszczenie osób oraz ponoszenie opłat za pobyt mieszkańca gminy w domu pomocy społecznej jest zadaniem własnym gminy. W 2013r. GOPS opłacał pobyt w DPS za dwie osoby dorosłe i jedno dziecko. Miesięczny koszt pobytu jednej osoby w DPS wynosi od 2.500 do 3.000 zł.

Tabela nr 8: Wydatki poniesione w 2013 r. za pobyt osób umieszczonych w Domach Pomocy Społecznej.

Liczba osób, za które gmina ponosi odpłatność		Wydatki za pobyt osób umieszczonych w DPS w zł	
2012	2013	2012	2013
4	3	107.682,54	90.242

1.4 Powody przyznania pomocy społecznej

Warunkiem przyznania pomocy społecznej jest spełnienie przez ubiegających się kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej oraz występowania co najmniej dwóch powodów określonych w ustawie, które przedstawia poniższa tabela. W szczególnie uzasadnionych przypadkach pomimo przekroczonego dochodu może być przyznany specjalny zasiłek celowy oraz zasiłek z powodu zdarzenia losowego lub klęski żywiołowej. Zasiłki celowe i specjalne zasiłki celowe były przyznawane w szczególności z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby osoby lub osoby w rodzinie.

Tabela nr 9 : Ilość zdiagnozowanych i rozeznaczonych środowisk (zgodnie ze sprawozdaniem ministerialnym) i praca socjalna realizowana w 2013 roku.

L.p.	Powód przyznania pomocy	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinie	
		2012	2013	2012	2013
1.	Ubóstwo	124	152	313	393
2.	Sieroctwo	0	0	0	0
3.	Bezdomność	1	1	1	1
4.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	49	49	240	230
	w tym: - wielodzietność	21	21	121	114
5.	Bezrobocie	103	104	289	294

6.	Niepełnosprawność	89	88	207	188
7.	Długotrwała lub ciężka choroba	122	123	313	282
8.	Bezradność w spr. opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	103	99	270	257
	w tym: - rodziny niepełne	51	51	123	121
	- rodziny wielodzietne	8	8	37	41
9.	Przemoc w rodzinie	1	2	4	8
10.	Alkoholizm	36	34	84	84
11.	Narkomania	2	1	3	1
12.	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	6	5	13	5
13.	Zdarzenia losowe	1	0	4	0
14.	Sytuacja kryzysowa	0	0	0	0
15.	Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	14	0	30

Najliczniejszą grupą korzystającą z pomocy społecznej w 2013 r. były rodziny, w których występowała długotrwała lub ciężka choroba powodująca wzrost kosztów utrzymania, a tym samym niemożność zabezpieczenia podstawowych potrzeb w gospodarstwie domowym oraz rodziny w których występowało bezrobocie. Znacznym powodem korzystania ze świadczeń pomocy społecznej jak widać w powyżej tabeli była bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego oraz bezrobocie. Jest to zjawisko niepokojące w szczególności jeżeli występuje w rodzinach, które mają na wychowaniu małoletnie dzieci. Dlatego też działania GOPS nastawione są na tworzenie warunków do wielokierunkowej pomocy rodzinie w szczególności w postaci pracy socjalnej, poradnictwa prawnego, pomocy psychologicznej oraz aktywizacji społeczno-zawodowej.

1.5 Praca socjalna

Praca socjalna jest to działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Oprócz pracy socjalnej osoby i rodziny w 2012 r korzystały z pomocy społecznej w postaci doradztwa oraz poradnictwa prawnego, psychologicznego i rodzinnego.

Tabela Nr 10 : Praca socjalna

Praca socjalna		Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
1.	Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej - ogółem	239	571
2.	w tym wyłącznie praca socjalna	42	78
3.	Praca socjalna prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny	38	64
4.	Poradnictwo prawne, psychologiczne, rodzinne	132	301
5.	Interwencja kryzysowa	8	20
1) W ramach rozeznaczonych potrzeb i prowadzonych spraw pracownicy ośrodka udzielali osobom i rodzinom pomocy w postaci poradnictwa, doradztwa pomocy w załatwianiu spraw w różnych instytucjach, w pisaniu podań, wniosków i pism do innych instytucji.			

- 2) W celu efektywniejszej pomocy osobie i rodzinie na bieżąco prowadzona jest współpraca w szczególności: z kuratorami sądowymi, dzielnicowymi, lekarzem pierwszego kontaktu, placówkami służby zdrowia, pedagogami szkolnymi, urzędem pracy.
- 3) Na rzecz osób i rodzin na bieżąco prowadzona jest współpraca pracowników socjalnych z asystentem rodziny, opiekunkami środowiskowymi oraz współpraca z innymi specjalistami w ramach Zespołu ds. pomocy rodzinie
- 4) W ramach pracy środowiskowej w 2013 r. pracownicy ośrodka zorganizowali wigilię dla osób samotnych, mikołajki dla dzieci, spotkania, warsztaty i wyjazdy edukacyjne, w tym do Drezna w szczególności dla osób w wieku 50 +, imprezę plenerową dla rodzin Pożegnanie lata z GOPS-em.
- 5) Przez cały rok pracownicy w GOPS prowadzili Punkt wymiany odzieży i sprzętu gospodarstwa domowego oraz wydawali żywność przywiezioną z PCK we Wrocławiu.
- 6) W 2013r. pracownicy socjalni ośrodka brali udział w szacowaniu szkód w gospodarstwach domowych powstałych wskutek podtopień spowodowanych ulewnymi deszczami w lipcu 2013 r.

2. DODATKI MIESZKANIOWE

Przyznawanie i wypłacanie dodatków mieszkaniowych jest zadaniem własnym gminy. Przyznawanie dodatków reguluje ustawa z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych. Przyznanie dodatku zależne jest od metrażu mieszkania na osobę w rodzinie, dochodu, oraz niezalegania w opłatach za mieszkanie. W 2013 r. z powyższej pomocy skorzystało 7 rodzin.

Tabela nr 11 : Dodatki mieszkaniowe przyznane w 2012 i 2013 roku.

Liczba rodzin, którym przyznano dodatek		Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych		Liczba wypłaconych dodatków	
2012	2013	2012	2013	2012	2013
7	7	6.799,30	8.181.00	63	76

3. ŚWIADCZENIA RODZINNE

Prawo do świadczeń rodzinnych i dodatków do zasiłku rodzinnego przysługuje osobom, które spełniają określone kryterium dochodowe na osobę w rodzinie. Ustawa o świadczeniach rodzinnych wyodrębnia również świadczenia opiekuńcze, a wśród nich zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy. Osobom, którym ustalono prawo do świadczenia pielęgnacyjnego przysługuje również świadczenie w postaci składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe. Świadczenia rodzinne to zadanie zlecone gminie. Zgodnie z ustawą 3 % wydatków na świadczenia rodzinne, można przeznaczyć na obsługę zadania. Koszty obsługi to głównie wydatki na wynagrodzenia pracowników realizujących zadanie, prowizje bankowe, materiały biurowe.

Tabela nr 12 : Liczba osób i rodzin korzystających z poszczególnych form świadczeń.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba osób, którym decyzją przyzn. świadcz	Liczba rodzin	Kwota świadczeń
1.	Zasiłki rodzinne	601	307	583.738
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych	513	276	395.000

	w tym z tytułu:			
2.1	urodzenia dziecka	42	42	41.176
	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	48	43	137.574
2.3	samotnego wychowywania dziecka	31	21	47.620
2.4	kształcenie i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia	23	20	14.560
2.5	kształcenie i rehabilitacji. dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia	4	4	1.980
2.6	rozpoczęcie roku szkolnego	354	198	34.600
2.7	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	4	3	2.520
2.8	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	97	76	30.200
2.9	wychowywania w rodzinie wielodzietnej	108	75	84.160
3.	Ogółem zasiłki rodzinne z dodatkami	601	307	978.738
Świadczenia opiekuńcze				
4.	Zasiłki pielęgnacyjne	153	153	249.084
5	Specjalny zasiłek opiekuńczy	3	3	10.868
6.	Świadczenia pielęgnacyjne	31	31	179.381
7.	Dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego	26	26	14.600
7.	Świadczenia opiekuńcze ogółem	158	166	453.933
8.	Jednorazowa zapomoga z tyt. urodz. dziecka „BECIKOWE”	99	99	98.491
9.	Razem świadczenia rodzinne	796	503	1 531 162
10.	Składki na ubezpieczenie społeczne opłacane za osoby pobierające świadcz. pielęgnacyjne	24	24	43.639

Wydatki na obsługę świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego z 3 % dotacji wynosiły - 70.660,18 zł

Kwota zwróconych nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych za 2013 r. – 1.153,00 zł

Odzyskane nienależnie pobrane świadczenia rodzinne za lata ubiegłe wynoszą – 3.863,09 zł,

4. FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Przyznawanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego reguluje ustawa z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Ustawa określa zasady przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz zasady postępowania wobec dłużników alimentacyjnych.

Tabela nr 13 : Alimenty wypłacone w GOPS w 2013 roku.

Liczba dzieci, którym przyznano świadczenie z funduszu alimentacyjnego	Liczba rodzin	Kwota wypłaconych alimentów
73	51	280.083

Zaliczki alimentacyjne zwrócone w 2013r przez dłużników alimentacyjnych	– 4.115,47 zł
➤ w tym dochody budżetu państwa	- 2.057,78 zł
➤ dochody własne gmin	- 2.057,69 zł
Świadczenia funduszu zwrócone przez dłużników alimentacyjnych w 2013 r.	– 59.135,51 zł
➤ w tym : dochody budżetu państwa z odsetkami	- 42.771,19 zł
➤ dochody własne gminy	- 11.928,86 zł
➤ dochody przekazane dla innych gmin	- 4.435,46 zł

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przekazane Gminie Czernica przez inne gminy w 2013 r. wyniosły – **3.463,60 zł**

5. SKŁADKI NA UBEZPIECZENIA ZDROWOTNE

Opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia społeczne z pomocy społecznej i niektóre świadczenia rodzinne reguluje ustawa o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia. Składkę na ubezpieczenie zdrowotne GOPS opłacał za osoby pobierające zasiłek stały z ustawy o pomocy społecznej i świadczenie pielęgnacyjne z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne jest zadaniem zleconym i finansowane jest w całości z budżetu państwa.

Tabela nr 14 : Liczba osób, za które GOPS opłacał składkę na ubezpieczenie zdrowotne

Składki za osoby pobierające zasiłki stałe z ustawy o pomocy społecznej		Składki za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne z ustawy o świadczeniach rodzinnych	
Liczba osób	Kwota	Liczba osób	Kwota
29	12.951,81	12	4.515,97

6. POMOC MATERIALNA DLA UCZNIÓW

W ramach pomocy materialnej dla uczniów przyznawane są stypendia i zasiłki szkolne. Stypendia przyznawane są uczniom, w których dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium na osobę w rodzinie wynikającego z ustawy o pomocy społecznej tj. 456 zł. Zasiłki szkolne przysługują w przypadku wystąpienia zdarzenia losowego w rodzinie ucznia.

Tabela Nr 15 : Wydatki na wypłatę stypendiów dla uczniów gminy z gminy Czernica

Wydatki ogółem	w tym środki:		Liczba uczniów którym przyznano pomoc
	budżetu państwa	budżetu gminy	
105.678,75	84.543	21.135,75	113

W 2013 r. rodziny nie składały wniosków o przyznanie zasiłków szkolnych

7. USTALANIE PRAWA DO ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. Nr 210, poz. 2135 ze zm.) GOPS wydawał decyzje potwierdzające prawo do opieki zdrowotnej osobom które pozostają poza systemem ubezpieczenia

zdrowotnego, spełniają kryteria dochodowe i nie występują dysproporcje pomiędzy udokumentowanym dochodem, a sytuacją materialno-bytową wnioskodawcy.

W 2013 r wydano 11 osobom potwierdzono prawo do świadczeń opieki zdrowotnej. Wydanie decyzji nie powoduje skutków finansowych z budżetu gminy.

8. RODZINY ZASTĘPCZE

Od dnia 01.01.2012 roku na gminy zostały nałożone obowiązki wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej, a w szczególności: współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcacyjnym. Zgodnie z przepisami w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie w pierwszym roku pobytu dziecka
- 2) 30 % wydatków na opiekę i wychowanie w drugim roku pobytu dziecka
- 3) 50 % wydatków na opiekę i wychowanie w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka

Tabela nr 16: Wydatki gminy za dzieci umieszczone w pieczy zastępczej.

Liczba dzieci umieszczonych od 2012 r. w pieczy zastępczej, za które gminy ponosi wydatki :	Zwrot wydatków w wysokości dla Starostwa Powiatowego we Wrocławiu
7 dzieci	6.906,36 zł
w tym za umieszczone w:	w tym zwrot w wysokości :
- 2012 r: - 1 dziecko	- 30 % - 842,55 zł
- 2013 r. – 6 dzieci	- 10 % - 6.069,81 zł

W 2012 roku koszty gminy Czernica w opiece i wychowaniu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej wynosiły 401,82 zł. W 2013r. to kwota 6.906,36 zł. Należy zaznaczyć, że w każdym roku obowiązywania w/w ustawy udział środków własnych gminy będzie sukcesywnie wzrastał.

9. ZADANIA W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakłada na gminy szereg zadań, w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz tworzenie zespołów interdyscyplinarnych. Zgodnie z w/w ustawą od 2011 r. ośrodek pomocy społecznej zapewnia obsługę organizacyjno – techniczną Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W ramach Zespołu Interdyscyplinarnego prowadzone były działania skierowane do ofiar i sprawców przemocy. W 2013 r. pomocy w postaci interwencji kryzysowej udzielono 12 ofiarom przemocy, o liczbie ogółem 29 osób w rodzinach. Do Zespołu Interdyscyplinarnego w 2013 r. przekazano 8 Niebieskich Kart. Podjęto działania interwencyjne wobec 8 sprawców przemocy domowej. Zarówno sprawcy jak i ofiary przemocy miały możliwość korzystania z poradnictwa prawnego i psychologicznego w Punkcie Informacyjno- Konsultacyjnym działającym w budynku GOPS.

10. WSPIERANIE RODZINY

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej wójt zapewnia m.in. wsparcie, które prowadzone w formie: pracy z rodziną i pomocy w opiece i wychowaniu dziecka. Na podstawie w/w ustawy kierownik ośrodka pomocy społecznej przydziela rodzinie asystenta rodziny.

W 2013r. GOPS złożył ofertę konkursową na ogłoszony przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej resortowy program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2013r. W ramach wniosku konkursowego Gmina Czernica otrzymała dofinansowanie w wysokości 100 % kosztów wynagrodzenia i pochodnych do wynagrodzenia zatrudnionego asystenta rodziny.

Tabela 17: Wydatki poniesione na zatrudnienie asystenta rodziny liczba rodzin objętych pracą asystenta

Wydatki poniesione na zatrudnienie asystentów rodziny w zł				Liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny
Ogółem wydatki związane	w tym wydatki na wynagrodzenia asystentów	w tym dotacja	w tym środki własne	
29.862,05	25.851,31	25.852,31	4.051,94	16

III. INNE ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ GOPS W 2013 ROKU

1. Realizacja rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

GOPS od kilku lat realizuje Rządowy programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Środki przeznaczane są w szczególności na zakup posiłków i organizację dowozu posiłków do szkół na terenie gminy oraz doposażenie punktów wydawania posiłków. Pomoc w postaci posiłku udzielana była dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym oraz osobom starszym, które ze względu na wiek lub stan zdrowia takiej pomocy potrzebowały.

Oprócz ciepłego posiłku udzielana była pomoc rzeczowa w postaci produktów żywnościowych oraz zasiłki pieniężne na zakup żywności. Programem zostało objętych ogółem 300 osób (w 2012r.- 264 osoby) w tym 229 dzieci (w 2012 r. – 205 dzieci). Koszt programu 136.868 zł, z tego środki własne gminy 55.868 zł, dotacja 81.000 zł. Realizację programu „Posiłek dla potrzebujących” przedstawiają poniższe tabele.

Tabela nr 18 : Rzeczywista liczba osób objętych programem.

Wyszczególnienie	Ogółem	Dzieci do 7 roku życia	Uczniowie do ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej	Pozostałe osoby
Rzeczywista liczba osób objęta programem	300	67	162	71
w tym liczba osób korzystających z: = posiłku	198	48	130	20
w tym liczba osób, którym dowożono posiłek	144	39	92	13
= zasiłku celowego	100	19	32	49
= świadczenia rzeczowego	2	0	0	2

Tabela nr 19 : Środki na realizację programu.

Koszt programu ogółem w zł	w tym :					Liczba zakupion. posiłków	Średni koszt posiłku w zł
	koszt zakupion. posiłków	kwota zasiłków celowych	pomoc rzeczowa	koszt dowozu posiłków	doposaż. punktu wydawan. posiłków		
136.868	112.508	5 900	150	17.985	325	27.976	4,02

Posiłki do szkół na terenie gminy były dowożone ze stołówki szkolnej w Czernicy. W szkole w Kamieńcu Wrocławskim i w oddziałach przedszkolnych posiłki dowożone przez firmy cateringowe. Średni koszt posiłku wynosi 4,02 zł. Średni koszt świadczenia na zakup żywności wynosi 155,26 zł, świadczenia w postaci żywności 75,00 zł.

2. Organizacja i koordynowanie działania Punktu Poradnictwa Psychologicznego i Prawnego

W siedzibie GOPS czynny jest Punkt informacyjno- konsultacyjny. W ramach punktu mieszkańcy Gminy Czernica korzystali z bezpłatnej pomocy i konsultacji specjalistów: psychologa i prawnika.

2.1 Poradnictwo psychologiczne

W 2013 r. psycholog specjalista psychoterapii:

- 1) udzielił 142 porady psychologiczne w szczególności z powodu uzależnienia, współuzależnienia i sytuacji kryzysowych

2.2 Poradnictwo prawne

W 2013 roku prawnik udzielił ogółem 85 porad prawnych, w szczególności:

- 1) z zakresu prawa rodzinnego, spraw małżeńskich (konflikty, rozwody, podziały majątków oraz alimentacja),

**IV. PROGRAMY I PROJEKTY Z UDZIAŁEM ŚRODKÓW EFS i INNYCH ŹRÓDEŁ ZEWNĘTRZNYCH
REALIZOWANE PRZEZ GOPS W 2013 r.**

Nazwa działania – programu	Odbiorcy	Instytucja, z którą zawarto umowę na realizację projektu	Całkowity koszt projektu	Źródło finansowania		Opis działania
				POZYSKANE	WŁASNE	
Resortowy program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2013 asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”.	16 rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej	29.862,05	25.810,11	4.051,94	Przygotowanie wniosku konkursowego ogłoszonego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. Zatrudnienie i skierowanie asystenta do pracy z rodzinami przeżywającymi trudności opiekuńczo-wychowawcze
Program PEAD Przekazywanie żywności dla najuboższych mieszkańców gminy	191 rodzin korzystających z pomocy społecznej	Dolnośląski Oddział Polskiego Czerwonego Krzyża	Żywność o wartości 10.387,16	10.387,16	0	Wydawanie żywności pobranej w XI i XII 2012 r. z Banku Żywności PCK we Wrocławiu. Wydawanie żywności z magazynu GOPS osobom i rodzinom korzystającym z pomocy społecznej ośrodka.(kasze, makaron konserwy dżem)
Projekt systemowy „ Aktywni –potrzebni” (czwarta edycja)	14 osób bezrobotnych korzystających z pomocy GOPS + otoczenie	Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy w Wałbrzychu	204.098	173.483,30	30.614,70	Przygotowanie i złożenie wniosku o dofinansowanie działań w ramach Programu KAPITAŁ LUDZKI. Piorytet VII. Promocja integracji społecznej. Działania: warsztaty umiejętności życiowych i społecznych, opracowanie profili zawodowych, szkolenia zawodowe. Rozliczenie programu.
Młodzież w działaniu. Akcja 2. Wolontariat Europejski III i IV edycja	dzieci i młodzież	Narodowa Agencja w Warszawie	69.236,70	67.214,60	2.022,10	Podpisanie umowy z organizacją hiszpańską. Przygotowanie wniosku o dofinansowanie programu ze środków EFS. Zorganizowanie mieszkania i koordynacja pracy dla wolontariuszy

Rządowy program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	dzieci, młodzież, osoby dorosłe	Wojewoda Dolnośląski	136.867,66	81.000	55.867,66	Przygotowanie wniosku o dofinansowanie programu. Organizacja zakupu i dowozu posiłków dla dzieci, młodzieży i osób starszych. Udzielanie pomocy w postaci żywności oraz zasiłków na zakup żywności.
Wartość ogółem			450.451,57	357.895,17	92.556,40	

V. PROGRAMY, PROJEKTY ORAZ INNE DZIAŁANIA LOKALNE REALIZOWANE W 2013 ROKU PRZEZ GOPS W CZERNICY

Nazwa działania - programu	Odbiorcy	Współpraca, partnerstwo - z kim	Źródło finansowania	Opis działania
Punkt wydawania odzieży, obuwia, sprzętu gospodarstwa domowego i sprzętu rehabilitacyjnego będącego w posiadaniu GOPS	Mieszkańcy gminy, korzystający z pomocy społecznej.	GOPS	Praca własna	Przyjmowanie i wydawanie odzieży potrzebującym mieszkańcom gminy. Wydawanie sprzętu rehabilitacyjnego będącego w posiadaniu GOPS.
Punkt Informacyjno - Konsultacyjny	Osoby uzależnione i współuzależnione od alkoholu, osoby doświadczone przemocą domową, rodziny z problemami	GOPS Urząd Gminy	Urząd Gminy	Przygotowanie pomieszczenia na działalność Punktu, bieżąca koordynacja pracy prawnika i psychologa specjalisty do uzależnień
Wigilia w ramach projektu Aktywni – potrzebni	Osoby samotne z gminy Czernica	GOPS	GOPS, projektowe EFS	Organizacja imprezy. Przygotowanie poczęstunku wigilijnego, jasełki w wykonaniu wolontariuszy, występu Zespołu lokalnego, paczek dla uczestników wigilii. Zapewnienie transportu. Obsługa imprezy.
Działania skierowane do dzieci i młodzieży				
„Spotkanie z Mikołajem” w ramach projektu Aktywni – potrzebni	dzieci z terenu Gminy Czernica, w tym dzieci objęte programem dożywiania	GOPS Sołtysi i Rady sołeckie, wolontariusze,	GOPS projektowe EFS	Organizacja imprez. Przygotowanie paczek dla dzieci objętych programem dożywiania. Zapewnienie programu animacyjnego. Obsługa imprez w Wojnowicach, Gajkowie, Ratowicach,
„Pożegnanie lata z GOPS-em” w ramach projektu Aktywni – potrzebni	dzieci z rodzicami z terenu gminy Czernica	GOPS	GOPS projektowe EFS	Zorganizowanie imprezy. Przygotowanie programu animacyjnego, atrakcji dla dzieci. Obsługa imprezy.

„Centrum Wolontariatu”	dzieci i młodzież z gminy	GOPS	Praca własna	Organizacja spotkań i pracy dla wolontariuszy. Udział wolontariuszy i GOPS we Wrocławiu w obchodach Europejskiego Roku Wolontariatu
„Spotkania z kulturą hiszpańską”, połączone z poznawaniem języka hiszpańskiego.	dzieci i młodzież z terenu gminy	GOPS, Wolontariusze	Budżet projektowy Wolontariat	Organizacja spotkań wolontariuszy z Hiszpanii z dziećmi i młodzieżą. Organizacja zajęć animacyjnych, tematycznych w siedzibie GOPS
Skierowanie dzieci na kolonię letnią do Pogorzeliczy	12 dzieci z terenu Gminy Czernica	Kuratorium Oświaty we Wrocławiu	Kuratorium Oświaty we Wrocławiu	Zakwalifikowanie dzieci, wydanie i zebranie wypełnionych kart kolonijnych, przekazanie organizatorowi kolonii